

Шпичак О. С., Коваленко Св. М.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, м. Харків

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Актуальність впровадження системи управління якістю в Інституті підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету

yezjf@nuph.edu.ua

Вступ. На сьогоднішній день питання впровадження й розвитку системи управління якістю (СУЯ) у вітчизняних закладах вищої освіти (ЗВО) набуває все більшого значення, адже якість освіти є запорукою виживання української економіки та соціального сектора країни під час і після війни. Досягнення поставленої мети можливе за рахунок чітко спланованого стратегічного плану розвитку ЗВО, що сприяє здійсненню всебічної підготовки компетентних фахівців на рівні стандартів Європейського простору вищої освіти.

Із впровадженням СУЯ в Національному фармацевтичному університеті в 2015 р., сертифікованою на відповідність вимогам стандарту, постало питання щодо розширення сфери охоплення системи управління якістю також Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації.

Мета дослідження. Визначити основні шляхи й етапи впровадження системи управління якістю в Інституті підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 та чинної законодавчої й нормативної бази України.

Матеріали та методи. У роботі використані логічний, дослідницький методи, а також метод контент-аналізу.

Отримані результати. Під час формування СУЯ в НФаУ було систематизовано та фактично заново регламентовано багато процесів, включаючи забезпечення проживання і харчування студентів, планування та контроль функціонування навчального процесу, організацію виконання

наукових досліджень тощо. При цьому взаємозв'язок між процесами СУЯ вибудовувався так, щоб результат діяльності кожного з них був таким, який потрібний для наступного процесу ("внутрішнього замовника"). Так усувається чи мінімізується одна з головних причин усіх проблем вітчизняних організацій – неузгодженість діяльності структурних підрозділів. Відповідно, всі університетські процеси стандартизовані й описані в задокументованих процедурах за циклом PDCA (планування-дія-перевірка-коригування); вони містять опис всіх етапів виконання кожного окремого виду діяльності – від планування й виконання до перевірки, оцінювання й контролю та дій з постійного удосконалення. Групою штатних компетентних фахівців в університеті проводяться систематичні внутрішні аудити, відбуваються навчальні заходи для персоналу кафедр та допоміжних підрозділів на всіх рівнях.

Впровадження СУЯ в ІПКСФ ми розпочали з розробки Місії, Візі (Бачення) та Стратегії, яка є основою для всіх наступних рівнів планування. Для цього було застосовано SWOT-аналіз (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) – аналіз сильних і слабких сторін закладу, а також можливостей і загроз, які на нього можуть вплинути, або вже впливають. На засіданні робочої групи було визначено, що в основу стратегії варто покласти центровану диверсифікацію (ключовий вид діяльності залишається у центрі уваги, а нові опановуються на основі можливостей і сильних сторін закладу), а також тимчасове скорочення витрат за рахунок відповідних організаційних заходів в умовах війни.

Стратегічний план розвитку ІПКСФ на 2022-2023 рр., зокрема, передбачає:

– створення єдиної інформаційної платформи. Запровадження електронного супроводу діяльності Інституту (зокрема, але не обмежуючись цим, – електронне портфоліо слухача, електронний формат подання документів, вибору циклу та спеціалізації, формування списку слухачів, видачі документів по закінченню);

– розширення спектру навчальних, інформаційно-довідкових, пізнавальних, популяризаційних матеріалів – затребуваного ринком контенту. Уведення нових тематик у «портфелі» кафедр;

– підвищення компетентності працівників Інституту за напрямками, що набувають попиту на ринку освітніх та консультаційних послуг. Формування відповідних експертних груп;

– ефективне застосування різноманітних платформ для інформування про діяльність і заходи ІПКСФ (Facebook, Telegram, YouTube тощо) та інші.

Після розробки стратегічного плану розвитку ІПКСФ була розроблена також заснована на цьому плані Програма діяльності ІПКСФ НФаУ (06.2022-06.2023) – річна програма дій із зазначенням конкретних заходів, термінів та відповідальних осіб. Наступним етапом каскадного планування стала розробка планів роботи кафедр і структурних підрозділів ІПКСФ на 2022-2023 р., в яких зазначаються конкретні завдання для всіх працівників з урахуванням вимог Положення про планування й облік навчальної роботи і основних видів методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників НФаУ.

Наступними місяцями ми плануємо узгодити всі чинні в НФаУ положення, інструкції, документовані процедури, стандартні операційні процедури та інші керівні документи з тими, які є в обігу в ІПКСФ. Це довготривалий процес, який потребує неформального відношення до аналізу всіх видів діяльності та відповідних регламентуючих документів. По завершенню цих робіт планується проведення комплексного внутрішнього аудиту та підготовка до сертифікації.

Висновки. Передбачається, що результатом перелічених робіт стане підвищення ефективності діяльності закладу завдяки чіткому плануванню, більш відповідальному ставленню до своїх обов'язків, зменшенню будь-яких непродуктивних витрат. У час війни це є умовою виживання організації.